

i det kongelige Bibliothek, er i sig selv saa righoldig, at dersom blot Localet, tarveligt og fattigt som det er, stod aabent i den Tid, som daglig maatte kunne anvendes uden nogen Fare for Samlingen, vilde derved Bibliothekets Nytte udvides i en meget betydelig Grad. Jeg haaber derfor, at den høitærede Minister, naar han faaer denne Bevilling, ikke vil blive staaende ved at lade Læsetiden udvides til 5 Timer daglig, men at han vil gaae et Skridt videre; hvad skulde være til Gænder for, at man Sommerdage skulde kunne lade Læsesalen i det kongelige Bibliothek staae aaben 7 å 8 Timer daglig, eller endnu mere. Paa Universitetsbibliotheket, — som jo forøvrigt ikke ligger for i dette Afsnit — er Læsetiden nu 4 Timer daglig. Jeg henstiller, om ikke ogsaa dette er en Tid, der kunde trænge til Udvidelse, thi ihvorvel Universitetsbibliotheket ikke spiller den Rolle i Henseende til Læsesalens Benyttelse, som det kongelige Bibliothek gjør, troer jeg dog, at der er Grund til ogsaa at udvide Læsetiden der, selv om det skulde vise sig nødvendigt at gjøre nogen Beføstning for at opnaae dette.

Jeg takker den høitærede Minister for de velvillige Ytringer, han brugte om den foranst. Commissions Betænkning, der omfider har naaet Folkethinget og dermed Offentligheden. Jeg haaber ogsaa, at der engang maa komme den Dag, da vi faaer en Minister, der ikke blot udtaler disse velvillige Anstuelser med Hensyn til de friske — efter Nøgles Mening mulig endogsaa for friske — Tanker, som findes i Betænkningen, men som tillige vil handle paa Basis af dem; jeg haaber, at den høitærede Minister selv — saafremt det er hans Lod at komme til at virke længe i den Stilling, han nu indtager — ikke vil vige tilbage for denne Opgave, thi det er denne Vej, ad hvilken der sikrest og bedst reises Modstand imod Forslag af den Art som det, jeg med stor Bellagelse har seet fremkomme fra Finansudvalgets Fleertal. Dette Forslag har ikke nogen anden Grund eller Rod end den, at man har seet sig begjærlig paa den store Sum, som ligger hen i Sorø's Kasse uden Anvendelse, og at man saa med Vilkaarlighed har grebet ned i den. Jeg veed i Grunden

ikke, hvorfor man just har taget 30,000 Rd., thi man kunde med ligesaamegen, eller med ligesaaliden, Jøie have taget enhver anden Sum, meget mindre eller meget mere. Det maa altid blive Følgen, naar Tendentser som de, der for Tiden gaae igjennem vort Folk, og derfor ogsaa gjennem vor Nationalrepræsentation, ikke møde kraftig og principiel Modstand, at slige separate Fonds blive plyndrede i samme Forhold, som de blive vel forvaltede og have Overskud, og Begjærligheden bliver uimodstaaelig, naar der ikke findes en Bestyrelse, som er parat til at skaffe en ny Anvendelse for de opsamlede Midler. Jeg haaber ikke, at dette Forslag vil gaae igjennem iaar. Jeg haaber, at de Grunde, som Mindretallet har udviklet i sin Betænkning — og om hvilke vi til vor Overræffelse læse, at flere af disse tiltrædes af Udvalgets Fleertal — saavel som de Betragtninger, der ere blevne udviklede her i Thinget af det samme ærede Mindretal, maae i Forening med Ministerens Ytringer have saa stor Vægt overfor Thinget, at dette Forslag ikke gaaer igjennem, men at saa til Gjengjæld ogsaa den Dag maa være nær, da der skrives til en alvorlig, planmæssig, omfattende og forstandig Anvendelse af de store Midler, som nu saa længe have ligget hen i Sorø's Kasse, uden at gjøre den Nytte, som de skulde gjøre, — lad mig tilføie: Midler, som have ligget saa unyttigt hen, fordi man har hævet den Deel af den foranst. Anstalts Virksomhed, som under de nuværende Samfundsforhold kunde have faaet den største Nytte, nemlig den academiske Deel af Anstalten, medens man har ladet den Deel bestaae, som var den mindst nødvendige under de nuværende Samfundsforhold, nemlig den lærde Skole, hvis Sidsdykke, Opdragelsesanstalten fraregnet, kan findes saa mange andre Steder i Landet. Man begik i 1827 en Brøde mod Sorø's Academi, da man undlod at luffe Døren op for hele den academiske Ungdom, som vilde søge en fyldigere Underviisning, Kundskab og Dannelse i Sorø, og en ny Brøde, da man i 1848 luffede den heelt i og borttog den Deel af Institutionen, som fastest og inderligst var knyttet til Fundatorernes Bestemmelser, og